

สมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณและกฎหมายวิชาชีพ ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

Competency of Morality Ethics and Professional Law Efficacy of Nursing Student

Roi Et Rajabhat University

ณัฐิกา ราชบุตร¹, สมหมาย กุมพันธ์² และ พรรวินท์ ธนินธิพิงศ์³

Natika Rachabootr¹, Sommai Gumphun² and Pornravin Tanintithiphong³

Received : 1 พ.ค. 2563

Revised : 15 ส.ค. 2563

Accepted : 17 ส.ค. 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับสมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพในภาพรวม และรายด้าน 2) เปรียบเทียบสมรรถนะทั้ง 3 ด้านจำแนกตามชั้นปี เกรดเฉลี่ย อาชีพผู้ปกครอง และ 3) เปรียบเทียบสมรรถนะที่คาดหวังกับสมรรถนะที่เป็นจริงทั้ง 3 ด้านของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ประชากร คือ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ทั้ง 4 ชั้นปี 229 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสัดส่วน แต่ละชั้นปี รวม 144 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้ตารางเลขสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบวัดสมรรถนะทั้ง 3 ด้านสำหรับนักศึกษาพยาบาลของจุลจีรา จันทะมุงคุณ, ณัฐิกา ราชบุตร, ช่อทิพย์ แต่งพันธ์ และเขมิกา เสียงเพราะ (2562) มีค่าอำนาจจำแนก .94-.99 ค่าความเชื่อมั่น .94 วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน one-way ANOVA และ paired sample t- test

ผลวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาพยาบาลมีระดับสมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพในภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับสูงถึงสูงมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงมากที่สุดคือ ด้านกฎหมายวิชาชีพ รองลงมาคือ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ และด้านจริยธรรม ตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของสมรรถนะทั้ง 3 ด้านจำแนกตามชั้นปี เกรดเฉลี่ย อาชีพผู้ปกครอง พบว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกันมีสมรรถนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 3 ด้าน และ 3) ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะที่คาดหวังกับสมรรถนะที่เป็นจริงทั้ง 3 ด้าน พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : จริยธรรม, จรรยาบรรณและกฎหมายวิชาชีพ, นักศึกษาพยาบาล

Abstract

The purposes of this research study are to 1) investigate the competencies of undergraduate nursing students in ethics, code of ethics, and professional law both inclusively and distinctively, 2) compare the three competencies classified by year of study, grade point average, and parent professions, and 3) compare the three expected with the actual competencies of nursing students, Faculty of Nursing, Roi Et Rajabhat University. The population included all 299 undergraduate nursing students. The 144 subjects were drawn proportionately with the year of study and selected by using a table of random number. The instrument employed to assess the three competencies for nursing students was adopted from Chantamungkhun and others (2019) with the discrimination index of .94-.99 and .94 for the reliability. Data were analyzed using mean, standard deviation, one-way ANOVA and paired sample t-test.

¹ อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด อีเมล: rachabootr1108@reru.ac.th

² อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

³ อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

¹ Lecturer, Faculty of Nursing Roi Et Rajabhat University, Email: rachabootr1108@reru.ac.th

² Lecturer, Faculty of Nursing Roi Et Rajabhat University

³ Lecturer, Faculty of Nursing Roi Et Rajabhat University

The findings indicated that 1) the nursing students obtained a high to a very high level of competencies in ethics, code of ethics, and professional law both inclusively and distinctively. The highest competency was in professional law followed by code of ethics and ethics, respectively. 2) Comparing student competencies, the result showed that there were differences in all three competencies classified by cumulative grade point average with a statistical significance at .05 level. 3) The result also showed that there was a statistically significant difference between the mean scores of the all three expected and the actual competencies at .01 level.

Keywords : ethics, code of ethics and professional law, nursing students

บทนำ

บทบาทของวิชาชีพพยาบาล เป็นการปฏิบัติโดยตรงต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ การดูแลและการช่วยเหลือเมื่อมีการเจ็บป่วย การฟื้นฟูสภาพ การป้องกันโรคและการส่งเสริมสุขภาพ รวมทั้งการช่วยเหลือแพทย์ในกิจกรรมเพื่อการรักษาโรค พยาบาลจึงถูกคาดหวังจากสังคมให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถในการดูแลผู้ป่วย รวมถึงเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรมในระดับสูง และยึดมั่นตามกฎหมายแห่งวิชาชีพ (จุลจีรา จันทะมุงคุณ, ญัฐิกา ราชบุตร, ช่อทิพย์ แดงพันธ์ และเขมิกา เสียงเพราะ, 2562 : 133) จริยธรรมเป็นหลักการที่มีความเกี่ยวข้องกับการประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตั้งงามของบุคคล ทั้งทาง ด้านร่างกาย จิตใจ วาจา และพฤติกรรมการแสดงออก ซึ่งมีพื้นฐานมาจากค่านิยม ประเพณี วัฒนธรรม ศีลธรรมจรรยา และกฎหมายของบุคคลในสังคม (สิวลี ศรีโล, 2556 : 16) เพื่อให้บุคคลสามารถแสดงออกในสิ่งที่ตั้งงาม ถูกต้องเหมาะสมและมีหลักการซึ่งเป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งถือเป็นระเบียบข้อบังคับที่สมาชิกทุกคนในแต่ละวิชาชีพ ต้องยึดถือและนำไปปฏิบัติตามโดยเคร่งครัด เพื่อธำรงไว้ซึ่ง จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพของตนเอง (ทองจันทร์ หงส์ดารมภ์, 2560 : ออนไลน์) วิชาชีพพยาบาลได้มีการกำหนดจรรยาบรรณ วิชาชีพขึ้น โดยสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย ฉบับแรกเมื่อปี พ.ศ. 2528 และมีการปรับปรุงใหม่ ในปี พ.ศ. 2546 เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพถือเป็นมาตรฐาน ความประพฤติที่พยาบาลทุกคนพึงปฏิบัติ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้พยาบาลปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตระหนักในคุณค่าและศักดิ์ศรี ตลอดจนสิทธิมนุษยชนของผู้ป่วยหรือผู้รับบริการ ช่วยควบคุมให้พยาบาลทำงานอย่างมีคุณภาพ ตอบสนองความต้องการผู้ป่วย และผู้ป่วยปลอดภัย ขณะเดียวกันก็ต้องรักษามาตรฐานในการประกอบวิชาชีพและดำรงไว้ซึ่งสิทธิอันชอบธรรมในการประกอบ วิชาชีพของตน (วริยา ชินวรรณ, 2558 : 32) แต่ปัจจุบันยังพบว่าพยาบาลส่วนใหญ่ยังถูกร้องเรียนเนื่องจากคุณภาพบริการ ไม่เป็นไปตามที่ผู้รับบริการคาดหวัง (Berry, 2009 : 508-509) โดยเรื่องที่ร้องเรียนมายังสภาการพยาบาลจากปี พ.ศ. 2553 ถึง พ.ศ. 2559 จำแนกได้ 2 ประเด็นสำคัญคือ 1) ประเด็นเรื่องส่วนตัวอันเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ และ 2) ประเด็นพฤติกรรมในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งพบความผิดด้วยการก้าวล่วงวิชาชีพเวชกรรมพบมากถึงร้อยละ 94 โดยความผิดด้วยการก้าวล่วงวิชาชีพเวชกรรมประกอบด้วย 3 ประการคือ มีความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพไม่เพียงพอ ไม่ปฏิบัติตามหลักจริยธรรมทางการพยาบาลและจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ และไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานการพยาบาล (พรจันทร์ สุวรรณชาติ, 2552 : 11) สอดคล้องกับการศึกษาประสบการณ์การถูกร้องเรียน พฤติกรรมบริการของพยาบาลวิชาชีพของบุษยา จันดาทอง (2554 : ออนไลน์) พบว่าสาเหตุและเงื่อนไขของการถูกร้องเรียน พฤติกรรมบริการเกิดขึ้นได้ใน 6 ประการ โดยพบว่าเกิดจากการใช้คำพูดและน้ำเสียงของพยาบาลที่มีต่อผู้ป่วยและญาติที่ทำให้ ผู้ป่วยเกิดความไม่พึงพอใจ ผู้ป่วยและญาติมีความเข้าใจผิดต่อความช่วยเหลือที่ได้รับจากพยาบาล ภาระงานของพยาบาลมีมาก การได้รับการบริการไม่สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ใช้บริการ การถูกยุยงส่งเสริมให้ร้องเรียนจากบุคคลรอบข้างของผู้ใช้บริการ และการละเลยต่อการปฏิบัติตามมาตรฐานการรักษายพยาบาล ส่วนความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการถูกร้องเรียนพฤติกรรมบริการ พบว่าพยาบาลที่ถูกร้องเรียนจะเกิดความรู้สึกเป็นทุกข์และคับข้องใจเมื่อรับทราบการถูกร้องเรียน เกิดความรู้สึกเครียดและไม่มีความสุขขณะถูกดำเนินการพิจารณา และมีความรู้สึกดีใจและโล่งใจภายหลังแล้วปัญหาสิ้นสุดลง ดังนั้นการที่จะส่งเสริมและพัฒนา บุคคลให้เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ดี มีจริยธรรมจรรยาบรรณและยึดมั่นในกฎหมายวิชาชีพ ควรเริ่มปลูกฝังตั้งแต่เป็นนักศึกษาพยาบาล เพื่อให้เกิดการซึมซับตั้งแต่เริ่มต้นของการก้าวเข้าสู่วิชาชีพและเกิดการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (จุลจีรา จันทะมุงคุณ, ญัฐิกา ราชบุตร, ช่อทิพย์ แดงพันธ์ และเขมิกา เสียงเพราะ, 2562 : 134)

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มีการจัดการเรียนการสอนเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ เพื่อเตรียมเป็นพยาบาลวิชาชีพที่มีมาตรฐานตามที่สภาการพยาบาลกำหนด ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความรับผิดชอบและมีความเอื้ออาทร 2) ด้านความรู้ มีความรอบรู้ ในศาสตร์ทางการพยาบาลและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะด้านภูมิปัญญาไทยสามารถประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล ขั้นพื้นฐานได้อย่างเหมาะสม และมีพื้นฐานเพียงพอสำหรับศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น 3) ด้านความสามารถในการคิดอย่างมี วิจารณ์ญาณ คิดอย่างเป็นระบบ และสามารถแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ทั้งสถานการณ์ทางการพยาบาลและสถานการณ์อื่น 4) ด้านความสามารถปฏิบัติการพยาบาล โดยยึดผู้ใช้บริการเป็นศูนย์กลางครอบคลุมชีว-จิตสังคมและจิตวิญญาณ โดยคำนึงถึง ความหลากหลายทางวัฒนธรรมภายใต้กฎหมาย จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ 5) ด้านสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรม ในการสื่อสารและการปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีประสิทธิภาพ 6) ด้านการมีภาวะผู้นำและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำงานเป็นทีมกับสหวิชาชีพ 7) ด้านความสามารถในการบริหารจัดการในองค์กรทางสุขภาพ 8) ด้านความสนใจใฝ่รู้ พัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง (คณะกรรมการฝ่ายพัฒนานักศึกษา, 2562 : 6) โดยจัดให้มีการจัดการเรียนการสอน เน้นการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้และทักษะต่าง ๆ โดยให้ความรู้ที่ครอบคลุมทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ภาษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภูมิปัญญาไทย นวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมทั้งศาสตร์และศิลปะทางการพยาบาล จัดให้ได้รับ ประสบการณ์การทำงานเป็นทีม การฝึกคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างเป็นระบบ ทั้งในประเด็นปัญหาทางจริยธรรมและปัญหาอื่น ๆ และจัดให้ได้รับการฝึกประสบการณ์ในสถานการณ์ทางคลินิกที่หลากหลายเพื่อที่จะสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาทางการพยาบาล และปฏิบัติการพยาบาลที่ตอบสนองความต้องการด้านสุขภาพของผู้ใช้บริการทุกช่วงวัยบนพื้นฐานของจริยธรรมและจรรยาบรรณ วิชาชีพได้ ในปีการศึกษา 2562 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มีจำนวนนักศึกษาพยาบาลทั้งหมด 235 คน ชั้นปีที่ 1 จำนวน 74 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 71 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 60 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 30 คน คณะพยาบาลศาสตร์ มีความเชื่อว่าพยาบาลที่มีคุณภาพได้มาตรฐานนั้น จะต้องเป็นผู้ที่ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ใช้ความรู้ จากศาสตร์ต่าง ๆ เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติและใช้กระบวนการพยาบาลเป็นเครื่องมือในการให้การพยาบาล แก่ บุคคล ครอบครัว ชุมชน มีวิจารณ์ญาณในการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาสากลและเทคโนโลยีสารสนเทศให้เหมาะสมกับผู้ใช้บริการ ทุกช่วงวัยในสถานบริการสุขภาพทุกระดับ (คณะกรรมการฝ่ายพัฒนานักศึกษา, 2562 : 5) ผู้วิจัยในฐานะอาจารย์ประจำหลักสูตร เป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนโดยตรงให้กับนักศึกษา จึงสนใจศึกษาสมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพสำหรับนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ตามกรอบมาตรฐานของสภาการพยาบาล ซึ่งข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์สำหรับคณะพยาบาลศาสตร์ ในการนำไปเป็นแนวทางในการสร้างเสริมและพัฒนาสมรรถนะ ด้านจริยธรรม จรรยาบรรณและกฎหมายวิชาชีพ เพื่อเตรียมความพร้อมนักศึกษาพยาบาลก้าวเข้าสู่การเป็นพยาบาลวิชาชีพ ที่นอกจากจะมีสมรรถนะด้านความรู้ และทักษะที่ครอบคลุมทางด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ภาษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภูมิปัญญาไทย นวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมทั้งศาสตร์และศิลปะทางด้านทักษะปฏิบัติการพยาบาล แล้วยังมีสมรรถนะ ด้านจริยธรรม จรรยาบรรณและกฎหมายวิชาชีพในระดับมากที่สุด อันเป็นที่ต้องการของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดในภาพรวม และรายด้าน
2. เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำแนกตามชั้นปี เกรดเฉลี่ย และอาชีพของผู้ปกครอง
3. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของสมรรถนะที่คาดหวังกับสมรรถนะที่เป็นจริง ด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพ ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

กรอบแนวคิด

กรอบแนวคิดของการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดสมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณและกฎหมายวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาพยาบาลของจุฬาลงกรณ์ จันทะมุงคุณ, ณัฐิกา ราชบุตร, ช่อทิพย์ แต่งพันธ์ และเขมิกา เสียงเพราะ (2562 : 135) ซึ่งได้อ้างอิงกรอบมาตรฐานของสภาการพยาบาล ประกอบด้วยสมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณและกฎหมายวิชาชีพ การพยาบาลและการผดุงครรภ์ มาใช้ในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบพรรณนา (Descriptive Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 1- 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ประจำปีการศึกษา ที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ประชากรที่ศึกษาทั้งหมด จำนวน 229 คน ชั้นปีที่ 1 จำนวน 74 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 71 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 54 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 30 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรซึ่งกำหนดขนาดตัวอย่างโดยคำนวณจากตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (บุญใจ ศรีสถิตยันทากร, 2553 : 562) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 144 คน จากนั้นดำเนินการคำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่าง ได้ชั้นปีที่ 1 จำนวน 46 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 44 คน ชั้นปีที่ 3 จำนวน 34 คน และชั้นปีที่ 4 จำนวน 18 คน จากนั้นสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีกำหนดจากตารางเลขสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ซึ่งคำถามมีลักษณะแบบเลือกตอบ (Checklist) จำนวน 5 ข้อ คือ เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา เกรดเฉลี่ย และอาชีพผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบวัดสมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาพยาบาลของจุฬาลงกรณ์ จันทะมุงคุณ, ณัฐิกา ราชบุตร, ช่อทิพย์ แต่งพันธ์ และเขมิกา เสียงเพราะ (2562:139) สร้างขึ้นโดยอ้างอิงกรอบมาตรฐานสภาการพยาบาล เป็นแบบสอบถามลักษณะประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านคุณลักษณะทางจริยธรรมจำนวน 25 ข้อ ด้านจรรยาบรรณ จำนวน 27 ข้อ และด้านกฎหมายวิชาชีพจำนวน 10 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกโดยใช้สูตร Pearson product moment correlation coefficient ได้เท่ากับ 0.94-0.99 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร Cronbach's alpha coefficient ได้เท่ากับ 0.99 โดยกำหนดเกณฑ์ประเมินค่าคะแนนที่ได้จากการวัดข้อมูลประเภทอันตรภาค (Class Interval) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2542 : 82) ค่าประเมิน 5 คะแนนคือระดับสมรรถนะสูงมาก ค่าประเมิน 4 คะแนน คือ ระดับสมรรถนะสูง ค่าประเมิน 3 คะแนนคือระดับสมรรถนะปานกลาง ค่าประเมิน 2 คะแนนคือระดับสมรรถนะต่ำ และค่าประเมิน 1 คะแนน คือระดับสมรรถนะต่ำมาก การแบ่งระดับการหาช่วงกว้างของอันตรภาคชั้น (Class Interval) ใช้วิธีการคำนวณหาช่วงกว้างระหว่างชั้นตามหลักการค่าเฉลี่ย คือ อันตรภาคชั้น = คะแนนสูงสุด-คะแนนต่ำสุด

หารด้วยจำนวนช่วงชั้น ซึ่งกำหนด 5 ช่วงชั้น ดังนั้นจะแทนค่า ได้ดังนี้ $(5-1)/5$ ได้เท่ากับ 0.80 และนำมากำหนดเกณฑ์เฉลี่ยของระดับสมรรถนะ ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.21–5.00 หมายถึง ระดับสมรรถนะสูงมาก ค่าเฉลี่ย 3.41–4.20 หมายถึง ระดับสมรรถนะสูง ค่าเฉลี่ย 2.61–3.40 หมายถึง ระดับสมรรถนะปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.81–2.60 หมายถึง ระดับสมรรถนะต่ำ และค่าเฉลี่ย 1.00–1.80 หมายถึง ระดับสมรรถนะต่ำมาก

2.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ในกลุ่มที่มีคุณลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำข้อมูลตอนที่ 2 คือ แบบวัดสมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณและกฎหมายวิชาชีพ มาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร Cronbach's alpha ได้เท่ากับ 0.94

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้น ตอนดังนี้

3.1 จัดทำหนังสือขออนุญาตคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่างโดยการวิจัยครั้งนี้ ผ่านการพิจารณาจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ของสำนักวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด และได้รับการอนุมัติ เลขจริยธรรมที่ 008/2563

3.2 ขอความร่วมมือให้ตัวแทนแต่ละชั้นปี เป็นผู้ดำเนินการเก็บข้อมูล ซึ่งก่อนเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้อธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขั้นตอน และวิธีการเก็บจนเป็นที่เข้าใจชัดเจน ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ตอบแล้วมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ในกรณีที่ไม่สมบูรณ์จะตัดแบบสอบถามนั้น และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 สมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 เปรียบเทียบสมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณและกฎหมายวิชาชีพ จำแนกตามชั้นปี เกรดเฉลี่ย อาชีพ ผู้ปกครอง ใช้สถิติ One-Way ANOVA กำหนดนัยสำคัญสถิติที่ 0.05

4.3 เปรียบเทียบระหว่างค่าเฉลี่ยค่าความคาดหวังกับค่าความเป็นจริง ของสมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพ ใช้สถิติ Pair Sample t- test กำหนดนัยสำคัญสถิติที่ 0.05

สรุปผล

ผลการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยนำเสนอสรุปผลการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 144 คน กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1 มากที่สุด จำนวน 47 คน (ร้อยละ 32.6) และชั้นปีที่ 4 น้อยที่สุด จำนวน 18 คน (ร้อยละ 12.5) มีเกรดเฉลี่ย 3.00-3.49 มากที่สุดจำนวน 73 คน (ร้อยละ 50.7) และผู้ปกครองของนักศึกษา ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรมากที่สุด จำนวน 99 คน (ร้อยละ 68.8)

2. สมรรถนะนักศึกษาในภาพรวม และรายด้าน ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาทุกชั้นปี มีสมรรถนะภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก ($\bar{X} = 4.33$ S.D. = 0.43) โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยสมรรถนะสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.41$ S.D.=0.42) ชั้นปีที่ 1, 3 มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดที่สุด ($\bar{X} = 4.28$ S.D. = 0.43, $\bar{X} = 4.28$ S.D. = 0.48) เกรดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.50-3.99 มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.38$ S.D. = 0.41) และเกรดเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50-2.99 มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.24$ S.D. = 0.03) ผู้ปกครองมีอาชีพค้าขาย มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}=4.48$ S.D.=0.43) ส่วนผู้ปกครองมีอาชีพข้าราชการมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 4.10$ S.D.=0.55) และผลการศึกษาสมรรถนะรายด้านของนักศึกษาพบว่า ด้านจรรยาบรรณมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}= 4.52$ S.D. = 0.51) ส่วนด้านจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}= 4.08$ S.D. = 0.39) รายละเอียดดังตาราง 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพ
ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ดภาพรวม และรายด้าน จำแนกตาม
ชั้นปีที่ศึกษา เกรดเฉลี่ย และอาชีพของผู้ปกครอง (n = 144 คน)

	n	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับสมรรถนะ ภาพรวม
ชั้นปีที่ศึกษา				
ชั้นปีที่ 1	47	4.28	0.43	สูงมาก
ชั้นปีที่ 2	45	4.41	0.42	สูงมาก
ชั้นปีที่ 3	34	4.28	0.48	สูงมาก
ชั้นปีที่ 4	18	4.35	0.25	สูงมาก
เกรดเฉลี่ย				
3.50-3.99	68	4.38	0.41	สูงมาก
3.00-3.49	73	4.30	0.45	สูงมาก
2.50-2.99	3	4.24	0.03	สูงมาก
อาชีพของผู้ปกครอง				
เกษตรกร	99	4.39	0.39	สูงมาก
ข้าราชการ	16	4.10	0.55	สูง
ค้าขาย	10	4.48	0.43	สูงมาก
รับจ้าง	3	4.34	0.17	สูงมาก
อื่น ๆ	10	4.11	0.41	สูง
สมรรถนะรายด้าน และสมรรถนะภาพรวม ทั้ง 3 ด้านของนักศึกษาพยาบาล				
ด้านจริยธรรม	144	4.08	0.39	สูง
ด้านจรรยาบรรณ	144	4.52	0.51	สูงมาก
ด้านกฎหมายวิชาชีพ	144	4.41	0.56	สูงมาก
สมรรถนะภาพรวมทั้ง 3 ด้าน	144	4.33	0.43	สูงมาก

2. เปรียบเทียบสมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพสำหรับนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำแนกตามชั้นปี เกรดเฉลี่ย และอาชีพของผู้ปกครอง พบว่าชั้นปีที่ศึกษา สมรรถนะทั้ง 3 ด้าน ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยแตกต่างกัน พบว่ามีสมรรถนะทั้ง 3 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน สมรรถนะของนักศึกษาด้านจริยธรรม และด้านกฎหมายวิชาชีพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านจรรยาบรรณไม่มีความแตกต่างกัน รายละเอียดดังตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบสมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพสำหรับนักศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำแนกตามชั้นปี เกรดเฉลี่ย และอาชีพของผู้ปกครอง

จำแนกตามชั้นปี		SS	Df	MS	F	P
ด้านจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	.759	3	.252	1.658	.179
	ภายในกลุ่ม	21.278	140	.152		
	รวม	22.034	143			
ด้านจรรยาบรรณ	ระหว่างกลุ่ม	.853	3	.284	1.097	3.53
	ภายในกลุ่ม	36.297	140	.259		
	รวม	37.150	143			
ด้านกฎหมายวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	.671	3	.224	.708	.549
	ภายในกลุ่ม	44.233	140	.316		
	รวม	44.904	143			
จำแนกตามเกรดเฉลี่ย						
ด้านจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	10.738	52	.207	1.664	.02*
	ภายในกลุ่ม	11.295	91	.124		
	รวม	22.034	143			
ด้านจรรยาบรรณ	ระหว่างกลุ่ม	20.004	52	.385	2.042	.01**
	ภายในกลุ่ม	17.146	91	.188		
	รวม	37.150	143			
ด้านกฎหมายวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	19.962	52	.384	1.401	.04*
	ภายในกลุ่ม	24.943	91	.274		
	รวม	44.904	143			
จำแนกตามอาชีพผู้ปกครอง						
ด้านจริยธรรม	ระหว่างกลุ่ม	1.875	4	.464	3.199	.02*
	ภายในกลุ่ม	20.176	139	.145		
	รวม	22.034	143			
ด้านจรรยาบรรณ	ระหว่างกลุ่ม	2.299	4	.575	2.292	.06*
	ภายในกลุ่ม	34.852	139	.251		
	รวม	37.150	143			
ด้านกฎหมายวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	4.720	4	1.180	4.082	.00**
	ภายในกลุ่ม	40.184	139	.289		
	รวม	44.904	143			

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 * นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะที่คาดหวังกับค่าเฉลี่ยสมรรถนะที่เป็นจริงด้านจริยธรรม จรรยาบรรณและกฎหมายวิชาชีพของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด พบว่าค่าเฉลี่ยสมรรถนะที่คาดหวังสูงกว่าสมรรถนะที่เป็นจริงทั้ง 3 ด้าน เมื่อทดสอบความแตกต่างด้วยสถิติ Pair Sample t-test พบว่ามีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทั้ง 3 ด้าน ($p=.00$) รายละเอียดดังตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสมรรถนะที่คาดหวัง กับค่าเฉลี่ยสมรรถนะที่เป็นจริง ด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพ ของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

ค่าเฉลี่ยสมรรถนะนักศึกษา	Mean	S.D.	t	df	P
ด้านจริยธรรม สมรรถนะที่คาดหวัง - สมรรถนะที่เป็นจริง	.64	.47	16.16	143	.000**
ด้านจรรยาบรรณ สมรรถนะที่คาดหวัง - สมรรถนะที่เป็นจริง	.28	.46	7.37	143	.000**
ด้านกฎหมายวิชาชีพ สมรรถนะที่คาดหวัง - สมรรถนะที่เป็นจริง	.39	.55	8.44	143	.000**

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

ผลการศึกษาสมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณและกฎหมายวิชาชีพของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ผู้วิจัยนำเสนอตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. สมรรถนะภาพรวมของนักศึกษาอยู่ในระดับสูงมากสอดคล้องกับการศึกษาของวิริยาภรณ์ แสนสมรส, วิภารัตน์ ยมดิษฐ์ และนพวรรณ ดวงจันทร์ (2560 : 144) ที่ศึกษาคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล พบว่านักศึกษาพยาบาล มีคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของจริยา กฤติยารธรรม (2559 : 1661) ; พรศิริ พันธสี และ เจตจรรยา บุญญกุล (2560 : 87) ที่พบว่าพฤติกรรมเชิงจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพของนักศึกษาพยาบาล โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านจรรยาบรรณ และด้านกฎหมายวิชาชีพอยู่ในระดับสูงมาก ส่วนด้านจริยธรรมอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พรศิริ พันธสี และเจตจรรยา บุญญกุล (2560 : 87) ที่พบว่า พฤติกรรมด้านการใช้จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพในการปฏิบัติงาน และพฤติกรรมด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ของนักศึกษาพยาบาล อยู่ในระดับมากทุกด้าน อธิบายได้ว่าการได้รับการปลูกฝังค่านิยมด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ วิชาชีพ เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความรับผิดชอบและมีความเอื้ออาทรซึ่งนักศึกษาทุกชั้นปี จะได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจากการเรียนในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทั้งในหอผู้ป่วยและในชุมชน อีกทั้งในการจัดการเรียนการสอน ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จะเน้นให้นักศึกษาทุกคน ทุกชั้นปี มีส่วนร่วมในการทำงาน รวมทั้งมี กิจกรรมเสริมนอกหลักสูตร จึงทำให้นักศึกษารู้ถึงและตระหนักถึงความสำคัญของสมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดระยะเวลาในการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งจากผลการเรียนรู้ทำให้นักศึกษามีสมรรถนะเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับสูงถึงสูงมากตามกรอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของหลักสูตร

2. เปรียบเทียบสมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพสำหรับนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จำแนกตามชั้นปี เกรดเฉลี่ย และอาชีพผู้ปกครองมีรายละเอียดดังนี้

ชั้นปีที่ศึกษามีสมรรถนะทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกันทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะพยาบาลศาสตร์ จัดกิจกรรม การเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติการมีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ อย่างต่อเนื่องมีการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ตั้งแต่ นักศึกษาเข้าศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 จนถึงระดับชั้นปีที่ 4 ทั้งในการเรียนภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ รวมทั้งยังมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่นักศึกษาทุกชั้นปี ต้องทำร่วมกัน มีการจัดให้นักศึกษาดูแลกัน แบบพี่สอนน้องให้มีการปฏิบัติด้านจริยธรรม จรรยาบรรณและกฎหมายวิชาชีพที่เหมือนกัน นอกจากนี้นักศึกษาจะพักอาศัย อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีความเหมือนกัน จึงทำให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ค่านิยม ความเชื่อ ทศนคติ รวมทั้งรับรู้เรื่องจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของพรศิริ พันธสี และเจตจรรยา บุญญกุล (2560 : 88) ที่พบว่าชั้นปีที่ศึกษาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมและการปฏิบัติตามกฎหมายในการปฏิบัติกรพยาบาล

ของนักศึกษาพยาบาลไม่แตกต่างกัน รวมทั้งสอดคล้องกับการศึกษาของจรรยา กฤตยวรรณ (2559 : 1670) ที่พบว่าระดับชั้นปีศึกษาที่แตกต่างกันไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล นั่นคือระดับชั้นปีที่ศึกษาที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมไม่แตกต่างกัน

นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกันมีสมรรถนะทั้ง 3 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสูง มีค่าเฉลี่ยของสมรรถนะทั้ง 3 ด้านสูงกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสูงกว่า มีการเรียนรู้โดยใช้เหตุผล การคิดเชิงวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ เพื่อใช้ในการตัดสินใจได้ดีกว่า รวมทั้งมีความรับผิดชอบ สนใจใฝ่รู้พัฒนาตนเองมากกว่า จึงส่งผลให้มีการคิดและตัดสินใจด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแตกต่างกับผู้ที่มีการเฉลี่ยต่ำกว่า สอดคล้องกับการศึกษาของวิริยาภรณ์ แสนสมรส, วิภารัตน์ ยมดิษฐ์ และนพวรรณ ดวงจันทร์ (2560 : 144) ที่พบว่านักศึกษาพยาบาลที่มีเกรดเฉลี่ยสูงขึ้นจะมีค่าเฉลี่ยคุณธรรมจริยธรรมสูงขึ้นด้วย

อาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน สมรรถนะของนักศึกษาด้านจริยธรรม และด้านกฎหมายวิชาชีพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ วันเพ็ญ บุญประกอบ (2555 : 14) ได้อธิบายว่าการปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ และทัศนคติเกี่ยวกับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ความเมตตา กรุณา การแบ่งปัน ความอดทน ความเสียสละ ความซื่อสัตย์จริงใจ รู้จักผิดชอบชั่วดี จะได้รับการสร้าง สอดคล้องกับการอบรมสั่งสอนโดยพ่อแม่ คนใกล้ชิด ทั้งที่เป็นลักษณะการปฏิบัติให้เห็นเป็นตัวอย่าง หรือการพูดคุยให้ไต่ถามมาตั้งแต่เด็กโดยเฉพาะครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ที่ดีและมีการทำกิจกรรมร่วมกันสม่ำเสมอ นักศึกษาที่อาศัยอยู่กับผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันอาจมีความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน ซึ่งผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกรค้าขาย และรับจ้าง อาจมีความเป็นอยู่โดยมีความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว มีการทำกิจกรรมร่วมกันสม่ำเสมอ การอบรมสั่งสอนจึงส่งผลต่อค่านิยม ความเชื่อ ทัศนคติด้านจริยธรรม และด้านกฎหมายวิชาชีพแตกต่างกับผู้ปกครองอาชีพอื่น ซึ่งแตกต่างกับผลการศึกษาของพรศิริ พันธสี และ เจตจรรยา บุญญกุล (2560 : 88) ที่พบว่าอาชีพของบิดา มารดาที่แตกต่างกัน นักศึกษาพยาบาลมีพฤติกรรมเชิงจริยธรรมและการปฏิบัติตามกฎหมาย ในการปฏิบัติกรพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลไม่แตกต่างกัน

3. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสมรรถนะที่คาดหวังกับค่าเฉลี่ยสมรรถนะที่เป็นจริงด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพของนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด พบว่าค่าเฉลี่ยสมรรถนะที่เป็นจริงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยสมรรถนะที่คาดหวังทั้ง 3 ด้าน เมื่อทดสอบความแตกต่างกันด้วยสถิติ Pair Sample t-test พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากนักศึกษาทุกชั้นปีมีความคาดหวังต่อสมรรถนะของตนเองว่าจะสามารถปฏิบัติตนให้มีสมรรถนะทั้ง 3 ด้าน เพื่อที่จะสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาทางการพยาบาลและปฏิบัติการพยาบาลที่ตอบสนองความต้องการด้านสุขภาพของผู้ใช้บริการทุกช่วงวัย บนพื้นฐานของจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพได้ ซึ่งเมื่อนำมาปฏิบัติจริง นักศึกษาอาจจะยังไม่สามารถปฏิบัติได้ตามที่คาดหวังไว้ เนื่องจากยังไม่ได้มีการเรียนรู้เกี่ยวกับจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพในบางประการ ซึ่งการที่บุคคลจะสามารถปฏิบัติจริงด้านจริยธรรม จรรยาบรรณและกฎหมายวิชาชีพได้ตามที่คาดหวังจะต้องอาศัยการอบรม สั่งสอน ควบคุม มีกติกาจากภายนอกเข้ามาเป็นข้อบังคับให้ฝึกฝนปฏิบัติอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จนกลายเป็นอุปนิสัย จึงจะสามารถแสดงออกได้ตามที่คาดหวัง (วันเพ็ญ บุญประกอบ, 2555 : 18)

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่านักศึกษาทุกชั้นปีมีสมรรถนะภาพรวมอยู่ในระดับสูงมาก นักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่างกัน มีสมรรถนะทั้ง 3 ด้านแตกต่างกัน ซึ่งนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสูง มีค่าเฉลี่ยของสมรรถนะทั้ง 3 ด้านสูงกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำกว่า อาชีพของผู้ปกครองที่แตกต่างกัน สมรรถนะของนักศึกษาด้านจริยธรรม และด้านกฎหมายวิชาชีพมีความแตกต่างกัน และค่าเฉลี่ยสมรรถนะที่เป็นจริงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยสมรรถนะที่คาดหวังทั้ง 3 ด้าน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด จึงควรพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาพยาบาล ด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพ โดยจัดให้มีการเรียนการสอนในรายวิชาที่ช่วยพัฒนาจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น ต่อเนื่องทุกชั้นปี

1.2 อาจารย์ประจำชั้น หรืออาจารย์ที่ปรึกษาควรมีการประเมินความคาดหวังด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพของนักศึกษา รวมทั้งจัดกิจกรรมพัฒนาให้เหมาะสมกับความสามารถในการเรียนรู้ และความคาดหวังของนักศึกษาพยาบาล

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการพัฒนาสมรรถนะนักศึกษาด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อสมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพ ของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการฝ่ายพัฒนานักศึกษา. (2560). *คู่มือคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*. ร้อยเอ็ด: มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- จริยา กฤติยารรณ. (2559). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี*. การประชุมวิชาการและเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ราชานีวิชาการครั้งที่ 1 “การสร้างเสริมสหวิทยาการ ผสมผสานวัฒนธรรมไทย ก้าวอย่างมั่นใจสู่ AC”. วันที่ 29 กรกฎาคม 2559. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชธานี. 1661-1674.
- จุลจีรา จันทร์มุงคุณ, ณีฐิกา ราชบุตร, ช่อทิพย์ แดงพันธ์ และเขมิกา เสี่ยงเพราะ. (2562). การสร้างแบบสมรรถนะด้านจริยธรรม จรรยาบรรณ และกฎหมายวิชาชีพสำหรับนักศึกษาพยาบาล : มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี*, 9(2), 132-143.
- ทองจันทร์ หงส์ลดารมภ์. (2560). *จริยธรรมแห่งวิชาชีพและจริยศาสตร์*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2562, จาก http://www.stc.arts.chula.ac.th/Publications/files/Professional_ethics
- บุญใจ ศรีสถิตย่นรากร. (2553). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ยูแอนดีไอ อินเทอร์เน็ตมีเดีย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2542). *วอธรรมการทางสถิติสำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สมคควริยาสาสน.
- บุษยา จันดาทอง. (2554). *ประสบการณ์การถูกร้องเรียนพฤติกรรมบริการของพยาบาลวิชาชีพ*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2562, จาก <http://cuir.car.chula.ac.th/handle/123456789/45310>
- พรจันทร์ สุวรรณชาติ. (2552). พยาบาลกับการประกอบวิชาชีพที่อาจถูกฟ้องร้องได้. *วารสารการพยาบาล*, 24(2), 11-13.
- พรศิริ พันธสี และเจตจรรยา บุญญกุล. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเชิงจริยธรรมและการปฏิบัติตามกฎหมายในการปฏิบัติการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาล. *วารสารพยาบาลสภากาชาดไทย*, 10(1), 81-94.
- วริยา ชินวรรณ. (2558). *จริยธรรมในวิชาชีพ*. นครปฐม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิริยาภรณ์ แสนสมรส, วิภารัตน์ ยมดิษฐ์ และนพวรรณ ดวงจันทร์. (2560). คุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาล : กรณีศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี. *วารสารการพยาบาลและการศึกษา*, 10(4), 104-159.
- วันเพ็ญ บุญประกอบ. (2555). *หลักของเวชจริยศาสตร์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.
- สิวลี ศิริโล. (2556). *จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล* (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Berry, A. J. (2009). Nurse practitioner/patient communication styles in clinical practice. *Journal for Nurse Practitioners*, 5(7), 508-514.